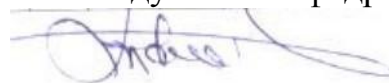

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет бізнесу і права
Кафедра національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
галузевого права
протокол № 2 від 28.08.2021 року
в.о. завідувачки кафедри

Аліна ГАВЛОВСЬКА

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОК 4 СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ТА ДОКТРИНИ СУЧАСНОГО ПРАВА**

Освітня програма **Право**
третього (доктор філософії) рівня
Спеціальність **081 Право**
Галузь знань **08 Право**

Назва освітньої компоненти	Сучасні концепції та доктрини сучасного права
Викладачі	Стратонов Василь Миколайович
Посилання на сайт	Особистий кабінет http://ksuonline.kspu.edu/
Контактний тел.	+380677871040
Е-mail викладача	stratonov@ksu.ks.ua
Графік консультацій	Очні консультації за призначеним часом

1. Анотація курсу

Програма вивчення навчальної дисципліни з циклу професійної підготовки «Сучасні концепції та доктрини сучасного права» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 081 Право.

Навчальна дисципліна «Сучасні концепції та доктрини сучасного права» вивчається майбутніми докторами філософії на першому році навчання в аспірантурі і тому, опанування дисципліни не потребує попереднього вивчення освітніх компонентів у межах освітньої програми «Право».

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів ступеня доктора філософії із основними теоретико-філософськими правовими ідеями і поглядами, що склалися у сучасній теорії та філософії права.

Завдання курсу:

Курс «Сучасні концепції та доктрини сучасного права» має своїм завданням:

Теоретичні:

- сформувані у аспірантів теоретичні та практичні вміння для використання їх у своїй професійній діяльності;
- збагачення студентів теоретичними та практичними знаннями щодо засвоєння ними різних концепцій, поглядів, дискусійних положень.

Практичні:

- розвиток дослідницьких здібностей у аспірантів;
- закріплення навичок для вдалого написання дослідження.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

ІК Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі права, дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні:

ЗК-2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, здатність працювати в команді.

ЗК-3. Знання та розуміння предметної області професії.

ЗК-6. Здатність кваліфіковано проводити наукові дослідження.

Фахові:

ФК 02. Здатність збирати, опрацьовувати та аналізувати різні джерела у т.ч. і правові.

ФК 03. Здатність застосовувати правові акти у різних сферах юридичної діяльності.

ФК 05. Здатність здійснювати розробку проектів нормативно-правових актів та актів тлумачення права, надавати рекомендації щодо їх удосконалення.

ФК 06. Здатність до написання наукового дослідження правової проблеми або статті у фаховому виданні України або закордонне.

ФК 7. Здатність презентувати результати дослідження в науковому і ненауковому контекстах у формі наукових семінарів, зустрічей, громадських ініціатив.

ФК 8. Здатність у межах обраної спеціалізації до комплексного аналізу щодо теоретичних основ складових елементів права, їх правової природи, методології, принципів, структури, форми реалізації.

ФК 9. Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток окремих елементів системи права у межах юридичного процесу обраної спеціалізації з урахуванням норм національного та міжнародного законодавства.

ФК 10. Поглибленні знання про практичні аспекти правової роботи окремих складових елементів системи права у національній та зарубіжній юридичній практиці.

ФК 11. Можливості набуття навичок Soft skills.

Програмні результати навчання:

ПРН 01. Уміння аргументувати положення і висновки, до яких здобувач дійшов в процесі дослідження, з використанням широкого арсеналу моделей, правил і прийомів юридичного аргументування.

ПРН 02. Вміння планування та формування методики проведення власного наукового дослідження для отримання якісно нових знань, компетентного вирішення професійних питань усіх етапів і складових процесу наукового дослідження.

ПРН 03. Знання особливостей науково-правового пізнання порівняно з пізнанням в інших науках – природничих і соціальних та вміння використовувати здобутки різних типів шкіл і напрямів.

ПРН 04. Вміння представити результати наукового дослідження для публічного захисту.

ПРН 05. Вільно презентувати та обговорювати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземними мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях, ефективно взаємодіяти з науковою спільнотою, в тому числі міжнародною, з дотриманням норм академічної доброчесності.

ПРН 06. Оволодіння навичками здійснення правової експертизи чинного законодавства та користування юридичною технікою розробки проектів нових законів, інших нормативно-правових актів.

ПРН 07. Здатність збирати, аналізувати, систематизувати законодавство, що складає нормативну базу наукового дослідження, виявляти прогалини, суперечності та інші його недоліки, формулювати власні пропозиції, спрямовані на їх подолання.

ПРН 08. Демонструвати здатність до подальших наукових досліджень з високим рівнем автономності.

ПРН 9. Демонструвати здатність організувати освітній процес і викладання юридичних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасних закладів вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, організувати різноманітні форми навчальних занять, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

ПРН 11. Демонструє здатність до саморозвитку і самоорганізації евристичної та наукової роботи, критичної самоперевірки повноти та відповідності матеріалів дослідження встановленими законодавством України вимогам.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Денна форма навчання

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3 кредити/ 90годин	16	14	60

Форма контролю – екзамен.

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/вибіркова компонента
2020/2021	I	081 Право	I	Обов'язкова

6. Технічне й програмне забезпечення/ обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор.

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Zoom.

7. Політика курсу:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

Обов'язкове дотримання здобувачем правил академічної доброчесності і чітке розуміння наслідків її порушення.

Здобувачі третього рівня освіти мають бути зареєстровані на платформі KSU On-line.

При організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті здобувачі та науково-педагогічні працівники діють відповідно до:

- Положення про організацію самостійної роботи студентів від 02.07.2016 №428-Д.
- Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті від 02.09.2020 №789-Д.
- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 803-Д.
- Порядок виявлення та запобігання академічного плагіату в науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 04.09.2020 №800-Д;

- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХДУ від 07.09.2020 №803-Д;

- Порядок оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 802-Д

- Порядок ХДУ про визнання результатів неформальної та інформальної освіти від 04.03.2020 № 247-Д тощо.

Нормативні акти знаходяться в публічному доступі.

Відділу забезпечення якості освіти:
<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>

Навчально-методичного відділу:
<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>

8. Схема курсу Денна форма навчання

Тиждень, дата, години	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Сучасні концепції та доктрини сучасного права					
Відповідно до розкладу	Тема № 1. Сучасні підходи до концепцій та доктрини права Класична природно-правова концепція. Типологія сучасних концепцій природного права. Вчення Г. Гроція, Ш.-Л. Монтеск'є, Вольтер, Дж. Локка. Екзистенціально-феноменологічна концепція права (М. Гайдеггер, Е. Фехнер, В. Майхоффер, Г. Кон, Р. Марчич, Г. Коїнг, Е. Гуссерль, Е. Вольф, М.М.Алексєєв). Доктрини права: основні погляди та загальні положення. Ознаки доктрини права. Прикладний підхід до доктрини права: А. О. Васильєв, М. М. Вопленко, В. В. Дервояд, О. О. Зозуля. Інший підхід до доктрини права: С. С. Алексєєв, П. П. Баранов, Н. Л. Гранат, С. В. Батуріна.	Лекція -4год, семінарське заняття – 4год, самостійна робота – 10год.	Основна література :1,5; Додаткова література :12,14; Електронні ресурси: 25, 29-31..	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	15
Відповідно до розкладу	Тема №2. Правова доктрина та її застосування в сучасних умовах Євроінтеграції Теоретико-методологічні аспекти застосування правової доктрини як джерела права сучасної європейської держави. Місце та ролі правової доктрини серед інших джерел права. Проблематика визначення місця правової доктрини в системі джерел права. Обов'язковість сучасної правової доктрини як проблема	Лекція -4год, семінарське заняття – 2год, самостійна робота – 10год.	Основна література :5,7; Додаткова література :12,13,14; Електронні ресурси: 25, 29-31.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	12

	методології. Соціал-демократична доктрина суспільного устрою. Марксистська концепція соціалістичного ладу. Сучасні релігійні доктрини. Альтернативні бачення суспільного устрою.				
Відповідно до розкладу	Тема №3. Неопозитивісткі концепції права. Особливості концепції права Г. Харта Класичний правовий позитивізм: основні принципи та характерні риси. Розуміння права як продукту діяльності держави.. Ототожнення права і закону. Заперечення можливості пізнання сутності права. Ціннісно-нейтральне бачення права. Неопозитивізм: передумови виникнення. Нормативізм як напрям юридичного неопозитивізму. Вчення Г. Кельзена. Аналітична юриспруденція як напрям юридичного неопозитивізму.	Лекція -2год, семінарське заняття – 2год, самостійна робота – 10год.	Основна література :5,11; Додаткова література :15; Електронні ресурси: 25, 29-31.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	12
Відповідно до розкладу	Тема №4. Соціологічна теорія праворозуміння. Соціологічна концепція права Історія становлення теорії. Прагматизм. Основні положення соціологічної теорії право розуміння. Класична соціологічна концепція права. Соціологічна теорія Р.фонІерінга. Концепція боротьби за право. Соціологічна концепція Р. Паунда. Концепція «живого» (вільного) права.	Лекція -2год, семінарське заняття – 2год, самостійна робота – 10год.	Основна література :6,8; Додаткова література :18; Електронні ресурси: 25, 29-31.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	12
Відповідно до розкладу	Тема №5. Психологічна концепція розуміння права Психологічна концепція права Леона Петражицького. "Теорії права і держави в зв'язку з теорією моральності". Правові емоції. Філософія фрейдизму та психоаналіз правовідносин. Психоаналіз як одна з філософсько-психологічних концепцій ХХ століття. Основні типи сучасних психологічних концепцій права. Сучасний розвиток психологічного напрямку в праві. Концепції М. Румпфа, А. Штурма, А. Хохе.	Лекція -2год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 10год.	Основна література :1,5,11; Додаткова література :19,20; Електронні ресурси: 25, 29-31.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	12
Відповідно до розкладу	Тема №6. Інтегративна концепція права. Концепція, що об'єднує існуючі концепції права Концепція американських	Лекція -2год, семінарське заняття – 2год, самостійна	Основна література :1; Додаткова література	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до	12

	теоретика права Джерома Холла. Інтегративна юриспруденція. Ідеї інтегрального праворозуміння Г. Бермана. Правовий позитивізм, теорія природного права як складові концепції.	робота – 10 год.	:15,18,21; Електронні ресурси: 25, 29-31.	семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	
Всього з навчальної дисципліни 90 год., з них: лекції-16 год, сем. заняття – 14 год, сам.робота- 60 год.					

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

9.1. Модуль 1. Сучасні концепції та доктрини сучасного права

10. Загальна система оцінювання курсу	100 балів за семестр – як середньо арифметичне 100 балів протягом семестру та за екзамен: 90-100 балів – здобувач демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; 82-89 балів – здобувач повністю володіє навчальним матеріалом, володіє термінами й може вільно обґрунтувати розв'язання певних задач та навести приклади; 74-81 балів вільно володіє науковими термінами; здобувач демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках; 64-73 бали – здобувач володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки; 35-59 балів – здобувач не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.
Вимоги до письмової роботи	Відповідно до навчального плану, здобувач виконує письмову роботу та одну тестову, яка є допуском до складання іспиту. Головна мета її – перевірка самостійної роботи здобувачів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв'язанні задач здобувач має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.
Семінарські заняття	Семінарське, практичне заняття проводиться з метою формування у здобувачів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою семінарські, практичні заняття є ланцюжком, який

	пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань здобувачів. Оцінка за семінарське, практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
--	---

Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті затверджено наказом від 07.09.2020 № 803-Д. (далі - Порядок).

Оцінювання результатів навчання протягом семестру (поточний контроль) здійснюється відповідно до п. 2.1. Порядку.

Оцінювання результатів навчання після вивчення освітніх компонент/навчальних дисциплін (семестровий (підсумковий) контроль згідно п.2.2. Порядку.

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

100-бальна система	оцінка ECTS	оцінка за національною системою	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9.2 Критерії оцінювання

Денна форма навчання

№	Види навчальної діяльності (роботи)	Модуль 1	Сума балів
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі):		
	- тестування	10	10
	- письмова робота	-	-
	- усне опитування	40	40
	- тощо	5	5
2.	Самостійна робота	15	15
3.	Контрольна робота	-	-
	Поточно оцінювання (разом)	75	75
	Підсумковий контроль	25	25
	Разом балів	100	100
4.	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - тощо		max 10

11. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Базова (основна література):

1. Скакун О. Ф. Теорія права і держави : підручник. Київ : Правова Єдність, 2009. 519 с.
2. Харт Г. Концепція права / Г. Харт. – К. : Сфера, 1998. – 238 с.
3. Скратон Р. Коротка історія новітньої філософії.: Від Декарта до Вітгенштейна / Роджер Скратон. – К. : Основи, 1998. – 331 с.

4. Локк Дж. Сочинения в 3-х томах/ Т. Гоббс. М, 1988.664 с.
5. Історія вчень про державу і право. Підручник. /За ред. Г.Г.Демиденка, О.В.Петришина. - Харків, 2008.
6. Шульженко Ф. П. Історія політичних і правових вчень: Навч. посіб. К.: Юрінком, 2007. 240 с.
7. Історія вчень про право і державу. Хрестоматія для юридичних вузів і факультетів. 2-ге видання, допов. І переробл. / За ред. Г.Г. Демиденко. Х., 2002.456 с.
8. Себайн Джордж Г., Торсон Томас Л. Історія політичної думки. К.: Основа, 1997.380 с.
9. Заєць А П. Правова держава в контексті новітнього українського досвіду. — К. : Парламентське видавництво, 1999. — 248 с.
10. Скрипнюк О.В. Соціальна, правова держава в Україні: проблеми теорії і практики. — К. : Ін-т держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2000. — 600 с.
11. Трубецкой Е.К. Энциклопедия права. — СПб. : Изд-во «Лань», 1998. — 224 с.

Допоміжна література:

12. Кармаліта М. В. Правова доктрина – джерело (форма) права : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2011. 21 с.
13. Васильєв С. В. Правова доктрина – джерело процесуального права Актуальні питання інноваційного розвитку. 2012. № 2. С. 70–76.
14. Семеніхін І. В. Правова доктрина: загальнотеоретичний аналіз; наук. ред. О. В. Петришин. Харків : Юрайт, 2012. 88 с.
15. Дудаш Т. І. Праворозуміння крізь призму герменевтики. Л.: Край, 2010. 248 с.
16. Руссо Жан-Жак. Про суспільну угоду, або принципи політичного права / Укр. пер. з фр. та ком. О. Хома. К: Port-Royal, 2001. 349 с.
17. Музика І. В., Самойленко О. О. Гамбаров Юрій Степанович // Антологія української юридичної думки. В 6 т. / Редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова) та ін. Том 6: Цивільне право / Упорядники: Я. М. Шевченко, І. Б. Усенко, Г. П. Тимченко, Т. І. Бондарук.
18. Скоробогатов А. В. Праворозуміння: поняття і типологія (Skorobogatov A. Law-Understanding: ConceptandTypology) // Філософія права і загальна теорія права. 2015. № 1-2. С. 204-210.
19. Кравчук М. В. Проблеми теорії держави і права (опорні конспекти) : навч. посіб. для студвищ. навч. закл. / М. В. Кравчук (авт.-упоряд.). – [3-є вид., змін. й доп.]. – Тернопіль : Терно-граф, 2015. – 480 с.
20. Оборотов Ю. Праворозуміння як аксіоматичне начало (постулат) права / Ю. Оборотов // Право України. – 2010. – № 4. – С. 49–55.
21. Кравчук М. В. Теорія держави і права (опорні конспекти) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Кравчук (авт.-упоряд.). [3-є – вид., змін. й доповн.]. – К. : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2014. – 608 с.
22. Стратонов В. Кельман М. Загальна теорія права : підручник. Вид. 6-те, доп. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 742 с

23. Стратонов В. М. Стратонова О. В. Деякі методологічні та практичні проблемні питання Кримінального процесуального кодексу України Право України: науково-практичне фахове видання. – 2014. – №12/2014 – С. 163-169.
24. Стратонов В. М. Леоненко М. І. Публічно-приватні засади побудови та організації кримінального судочинства. Вісник Прокуратури. – 2012. – №2(128) – С. 87-91.
25. Стратонов В. М. Стратонова О. В. Деякі методологічні та практичні проблемні питання Кримінального процесуального кодексу України Право України: науково-практичне фахове видання. – 2014. – №12/2014 – С. 163-169.
26. Стратонов В. М. Леоненко М. І. Публічно-приватні засади побудови та організації кримінального судочинства. Вісник Прокуратури. – 2012. – №2(128) – С. 87-91.

Електронні ресурси:

27. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
28. Офіційне інтернет-представництво Президента України. Сайт Президента України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://president.gov.ua>.
29. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kmu.gov.ua>.
30. Правознавець. Електронна бібліотека юридичної літератури. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pravoznavec.com.ua>.
31. Юридична газета online. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com>.
32. Vuzlib. Економіко-правоваябиблиотека. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vuzlib.su>.
33. Юридичні послуги Online. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yurist-online.com>.
34. Електронний каталог eLibrary (<http://elibrary.kspu.edu/>);
35. KSU Online. Система дистанційного навчання ХДУ. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ksuonline.kspu.edu/>.
36. Електронний архів-репозитарій наукових публікацій працівників та студентів Херсонського державного університету eKhSUIR (<http://ekhsuir.kspu.edu/>).
37. Доступ в локальній мережі університету з усіх IP – адрес: WebofScience (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>)
38. Scopus (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>)
39. SpringerLink (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>)
40. Іноземні електронні ресурси вільного доступу
41. (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/2013Academics/2016FreeAccess.aspx>)
42. Фахові періодичні видання (http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/Info_2017/2017_Periodika.asp)
43. Українські Інтернет-ресурси (http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/Info_2017/2017_link.aspx)
44. Всі кодекси України (<http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/t21>).